

Братковський А.Д., магістрант гр. ПУА - 17-1мз,

Воронкова В. Г., проф., д. філософ. н. - науковий керівник

УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ І КРИЗИ СУЧАСНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра МОУП

Аналіз кризи цивілізацій, що являє собою особливий тип кризи епохи глобалізації, пов'язане з тим, що західна цивілізація надає глобальному процесу характер перманентної кризи. Вирішення однієї проблеми створює декілька інших, нових проблем; кожний вихід із однієї кризи досягається за рахунок загострення іншої. Так, науково-технічна революція дала вихід із замкненого кола економічних криз, але посилює екологічну кризу; вивільнення міжнародних корпорацій від національних перепон створює напругу всередині «соціального ринкового господарства» і висуває проблему всесвітнього уряду, на сьогоднішній день майже не вирішену; темпи імміграції перевищують темпи асиміляції і створюють зростаючу етнічну напругу, а ризик переноситься на не членів «концерну вісімки». Природна стійкість системи передбачає таку структуризацію її елементів, коли їх узгоджене функціонування здійснюється на основі внутрішньої здатності до самоорганізації [2]. У цьому випадку порушення в одній підсистемі приводять до переструктуризації окремих елементів системи, які можуть загальмувати їх розвиток, проте не порушуючи їх цілісності. Дезінтеграційні процеси руйнують стійкість соціального і економічного організму: реформи - хворобливо непопулярні і незакінчені; «різногілкова влада» постійно тушить пожари і сперечається одна з одною; країна, змучена хаосом і постійно наступає на одні й ті ж граблі; держава потребує лікування всіх хвороб її організму - корупція, газово-цінова залежність, судова реформа та невизначеність, земельна корупція. В сучасних умовах глобалізаційних процесів посилюється глобалізація ризиків, антропологічних катастроф, різноманітних форм дестабілізації і руйнації соціуму у всіх сферах суспільного життя, що детермінується дією турбулентності, тобто хаотичного руху потоків та непередбачуваності при збереженні контрабандних схем платежів та непрозорості державного бюджету з його ручним управлінням. Криза сучасної цивілізації носить одночасно глобальний і парадигмальний характер: глобальний, постільки всі основні сфери і сторони людської життєдіяльності, що фіксується і підтверджується одночасно поняттями «глобальні виклики»; і парадигмальний, постільки людство переживає кризу своїх базових засад і базових цінностей всього світовлаштування, зачіпаючи всі існуючі цивілізаційні моделі. Людська цивілізація на стадії глобалізації наочно демонструє недостатність всіх вироблених нею ціннісних і раціональних форм свого життєоблаштування [3]. Тому не випадково ХХ століття стало століттям краху великих вчень чи утопій – і комуністичної, і ліберально-ринкової, об'явленими її ж adeptами «кінцем історії». Не можна розраховувати і на розуміння майбутнього світу як «панекономіки», в якому панують інтереси, а не цінності, користі, а не соціальної справедливості [4]. В основі дезорганізованого капіталізму криза керування – один із наслідків глобалізації, викликаний не пристосуванням управлінських систем до умов масового і хаотичного формування свідомості [5].

В сучасних умовах виникають загрози для всього людства: 1) самопрограмування є першою загрозою, пов'язаною із перетворенням формування свідомості на найбільш ефективний бізнес, так як керовані системи просто можуть втратити адекватність у масштабах всього розвинутого світу, що може привести до непередбачуваним, але і сумним наслідкам для всього людства; 2) зниження персональної відповідальності керованих систем за все, що відбувається у світі; 3) спотворення чи звуження дії самої демократії, пов'язаної з послабленням функцій держави, яка є несущою опорою сучасних демократій; 4) відривом еліти від маси, яка розвивається по своїм власним законам і самозамикається сама на собі,

так як вона втрачає свою ефективність. Напроти, поняття стабільності означає формування високого рівня інституціоналізації, формування і утвердження демократичних політичних інститутів, консолідацію демократії, співпрацю еліт, подолання кризи в суспільстві – кризи ідентичності, кризи легітимності, кризи участі, кризи проникнення, кризи вирішення конфліктів; подолання нестійкості – економічної, військово-політичної, демографічної, фінансово-економічної, міжцивілізаційної, моральної, що в цілому повинно привести до єдності, цілісності, конструктивності, ефективності, послідовності.

Література

1. Ажажа М.А. Інноваційний потенціал як фактор інтелектуалізації економіки в умовах глобалізації // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. Том 2. Вип.1. - С.49-52.
2. Воронкова В.Г., Андрюкайтене Регіна, Максименюк М.Ю. Нікітенко В.О. Формування концепції гуманістичного менеджменту та її вплив на розвиток людського потенціалу в умовах глобалізації та євроінтеграції Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії / ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя, 2016. Вип. 65. - С. 13-26.
3. Кивлюк О.П. Глобалізація та інформатизація освіти в предметному полі філософії освіти // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип. 57. - С.192-200.
4. Ткаченко Є.Ю. Сучасні підходи до управління прибутком промислового підприємства Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2011. Вип. 47. - С.270-276.
5. Пунченко О. П. Фреймы для репрезентации современного этапа цивилизационного развития // Философия и социальные науки: Научный журнал. Минск: Белорусский государственный университет. 2014. № 2. - С. 26 - 30.